

LÖVÉTEI KIÁLTÓ

VI. évfolyam, 6. szám, 2004. június. Ára szabadeladásban: 8000 lej

Június

A nyárelő hava, Rózsás hónapnak is nevezik. Véget ér a csillagászati tavasz, megkezdődik a nyár. A hőmérséklet érezhetően emelkedik. Sík területeken a 16-17 °C-ot, a hegyközi medencékben 14-16 °C-ot mértek átlagban. Az év legcsapadékosabb hónapja, átlagban 80-100 liter eső hull egy négyzetméterre, nálunk ennél sokkal több. A napsütéses órák száma felemelkedik 300-330-ra.

Népi megfigyelések szerint "június 8-án a pókok jó időt hoznak, ha a szénarend alól szétszaladnak". "Ha dördül az ég júniusban, bőséget jelent". Közismert időjósító nap 8-a. Ha akkor esik az eső, úgy tartják, negyven napig esni fog. Hanem ugyanannyi napon át szárazság várható.

Ady Endre:

Érettségi

Ismét erőket nyer az élet,
Mind-mind merész, viharzó, érett.
Mind-mind merész, mind tetterre vágyik
S harcolni kész egész halálig.
És mégis-mégis fázva, szánva
Nézek ez ifjú daliákra:
Mind-mind merész, viharzó, érett
S elkoportja majd mind az élet...
És jön helyükben újabb gárda,
Diadalra és tetterre vágyva
És így kopnak el hosszú sorba...
A nagy vágyaknak ez a sorsa...

Megalakultak - dolgozhatnak

Június 21-én került sor a június 6-i helyhatósági választások révén megválasztott önkormányzati képviselők, névsor szerint András Árpád, András József, Balázs István, Demeter László, Fazakas Imre, György Árpád, Györgylőrincz Ernő, Ladó András, Mag István, Mihály László, Molnár Juliánna, Pál Csaba, Török Sándor és a polgármester beiktatására, az alpolgármester megválasztására és beiktatására. Mint ismeretes, Lovéte önkormányzatában a fenti 13 képviselő dönti el azt, hogy milyen tevékenységeket folytathat a polgármester, és hogy melyik tevékenységre mennyi pénzt is költethet az elkövetkező 4 évben. Az alpolgármestert a tanácsosok maguk közül választják ki, aki alpolgármesterként a polgármester munkáját segíti. A képviselő-testület az alpolgármester helyére a pótlistáról a tanácsba új tagot választ, hogy az alpolgármester megválasztásával megszonkult tanács kiegészüljön.

(folytatás a 2. oldalon)

Zarándoklat

A jó Isten különös kegyelme által a 15-ik alkalommal készülhettünk szabadon a Csíksomlyó-i búcsúra. Én személyesen mindig elgondolkodom, hogy messzi országokból eljönnek a búcsúra, és nekünk milyen nagy ajándék, hogy ilyen közel vagyunk a Csíksomlyó-i Máriához. Milyen jó érzés volt hallgatni, hogy Lövétéről 300-an érkeztek és 61-en Maglód-ról. Ugyanis kétszeres volt az ünnep, hiszen eljöttek hozzánk a harmadik testvértelepülésről, hogy együtt zarándokoljunk a búcsúra.

A zarándokok nagyobb része először járt a vidékünkön, de vezetőjük így fogalmazott: "remélem, mély nyomot fog hagyni a ti szívetekben is ez a zarándoklat, és még többször vissza fogtok térni ide" Csíksomlyóra. Jómagam a vendégek autóbuszán utaztam, és így részese lehettem az ő imáiknak, szép énekeiknek, amelyeket Endre atya vezetett, aki ismertette a búcsú történetét is.

Tehát elmondhatjuk, Lövétéről 361 személy együtt érkezett Csíksomlyóra kérni a Szűz Anya segítségét, és feltöltekezni egy évre, hiszen ránk fér a segítség a mostani időben is. Este, amikor részt vettünk a hálaadó szentmisén, Lajos Atya kifejezte, hogy boldogok lehetünk, akik el tudtunk menni, mert az itthon maradtak is gondolatban a nyeregben voltak, ahol bemutatják a szentmisét. Másnap reggel hajnali két óra-kor ismét összegyűltünk, és közel harmincan visszatértünk megnézni a napfelkeltét Somlyó hegyén. Vasárnap a vendégek kirándultak a Gyilkos-tóhoz, este pedig egy bemutatóra került sor a székely táncokból és szokásokból. Utána a vendégek megkoszorúzták a két emlékművet, majd a Himnuszok eléneklése után közös mulatsággal zártuk az estét. A táncosok mellett az idős dalárda is szerepelt, és érdekesen kérdezte az egyik vendég: "hol és mennyi idő alatt tanultak maguk ennyi szép éneket?". Erre az egyik bácsi azt mondta: mi ezeket gyerekkorunkba tanultuk, ezt itt mindenki énekl.

Nagyon jó volt együtt lenni velük, és személyes meglátásom szerint nagyon érdekelte őket Lövete minden része, a benne lakó emberek (akik olyan szívesen és őszintén fogadták őket) és a székely népviselet is. Kértek, hogy maradjunk meg ilyeneknek, ahogy ők láttak, és hogy viszonzzuk mi is a látogatásukat. Hétfő reggel, ha fáradtan is, de tele élményekkel búcsúztunk egymástól, hiszen 61 emberrel több közös ismerősünk lett.

Befejezésül álljon itt két sor a Csíksomlyó-i énekből:

"Hazajöttünk, megáldott a
Csíksomlyói Szűz Mária".

Lázár Béla

Megalakultak - dolgozhatnak

(folytatás az első oldalról)

Az alpolgármesteri tisztségre a képviselők 3 személy közül kellett, hogy kiválasszák azt, aki a következőkben betölti ezt a tisztséget. Jelölt volt Demeter László, Fazakas Imre és Györgylőrincz Ernő. A titkos szavazás eredményeként Demeter László 1, Fazakas Imre 4 és Györgylőrincz Ernő 8 szavazatot kapott, így ő tölti be az alpolgármesteri tisztséget a következő önkormányzati választásokig. Helyére az önkormányzatba Mihály Lajos pótagot választották be.

Azért, hogy a munka nagyobb szakmaisággal folyhasson az önkormányzaton belül, a képviselők egymás között felállítottak öt szakbizottságot, melyeknek feladata a sajátos témával bíró problémák szakbizottságokban való megvitatása, és az önkormányzati gyűlésre való előkészítése. Ezek a következők:

1.) Mezőgazdasági, környezetvédelmi, turisztikai szakbizottság: elnök Pál Csaba, titkár András Árpád, tag Ladó András.

2.) Gazdasági-pénzügyi, területrendezés és urbanisztikai, jogi és diszciplináris tevékenységek szakbizottsága: elnök Mihály László, titkár Molnár Juliánna, tagok: András József, György Árpád és Fazakas Imre.

3.) Munkaügyi, szociális, kulturális és vallásügyi tevékenységek szakbizottsága: elnök Balázs István, titkár Mag István, tagok: Fazakas Imre, Demeter László és Török Sándor.

4.) Oktatási, egészségügyi, családjogi, gyermekvédelem, fiatalság és sporttevékenységek szakbizottsága: elnök Molnár Juliánna, titkár Mag István, tagok: György Árpád, Mihály Lajos és András József.

5.) Igazolói szakbizottság: elnök András József, titkár Mag István, tag Mihály László.

A polgármester javaslatára ezután a havi rendszerességgel sorra kerülő tanácsülések minden hónap harmadik hetének hétfőjén lesznek megtartva. Ez azért fontos kijelentés, mert így mindenki, - mivel a tanácsülések nyilvánosak, ha azt előre ki nem jelentik, hogy zárt ülés - aki személyesen is részt akar venni a tanácsülésen, könnyedén megteheti. Így már most tudjuk, hogy a következő tanácsülésre július 19-én kerül sor. A kezdési időpontot egyelőre még a polgármester határozza meg.

Az újonnan megalakult vezetőségnek a falu számára eredményekben gazdag négy évet kívánunk!

Lázár László

Pedagógiai lexikon

Gyermek és ifjúsági irodalom

A gyermek és ifjúsági irodalmat azok a művek alkotják, amelyeket elsősorban a fiatalok olvasnak. Az ide tartozó műveket eredetileg felnőtt olvasóknak szánták, és azok csak később, esetleg átdolgozva váltak ifjúsági olvasmányokká (pl. Robinson Crusoe, Gulliver utazásai, Tamás bátya kunyhója stb.). Többségük az író eredeti szándéka szerint is az ifjúságnak készült. Az ifjúság lelki sajátosságai eltérnek a felnőttekétől, ezért az irodalommal szemben is mások az igényei. Azonban az egyes életszakaszok szerint is nagy eltérések tapasztalhatók. A sajátos gyermek és ifjúkori igényeket a felnőttek irodalma csak részben tudja kielégíteni, de a tíz éven aluli korosztálynak irodalmi igényeit a felnőttek olvasmányai egyáltalán nem elégítik ki. Pszichológiai és pedagógiai megfontolások alapján szükség van a gyermekirodalomra. A gyermekirodalmi művek témáit az író a gyermek fokozatosan táguló környezetéből választja (otthon, udvar, falu város, erdő stb.). Kevés felnőtt szereplője van, akiket egyetlen jó vagy rossz tulajdonság jellemez. A gyermekkönyvekben nagyon kevés a leíró rész, az elmélkedés pedig teljesen hiányzik belőlük, mivel a gyermek a mozgalmas, élénk ütemű cselekményt kedveli - gyors, optimista befejezéssel.

Az ifjúsági irodalom pedagógiai célzata nem ki-mondott, tartalmilag gazdagabb, bonyolultabb és sokszínűbb. A valóság széles köréből meríti témáit. Nagyobb szerepet kap benne a társadalmi élet és a serdülők problémái. A szereplők az olvasókhöz hasonlóan gondolkodó fiatalok árnyaltan jellemezve. A lendületes cselekmény is fontos, és sok leírás és elmélkedés is van benne. A befejezés is általában optimista hangvételű, szerkezeti gazdagsága közelíti a felnőttek irodalmához.

Az ifjúsági és gyermekirodalmi alkotásokkal szemben az irodalomesztétika éppen olyan szigorú, mint a felnőttekével szemben.

Gorkij szavai ma is igazak: "Jó gyermekirodalom csakis ihletből és alkotókedvből születik. Nem mes-terember kell hozzá, hanem művész."

Sajnálatos, hogy az akciófilmekben felnövő gyermekeink, a délamerikai álmvilágot bemutató "telenovellákon" csemegéző felnőttek közül sokan nem keresik az igazi irodalmi műveket, egyre csökken az olvasók száma, s egyre kevesebben ismerik meg a magyar irodalom és a világirodalom gyöngyszemeit. Felfordult világunkban is kellene keresnünk a magasabb mércét magunk és a gyermekeink számára is.

Gyermek szabad ideje

Nemcsak a szervezett tanulás és munka gyakorol hatást a gyermekre, hanem formálja a szabad idejében folytatott tevékenysége is. A gyermek szabad idejének megszervezése pedagógiai feladat. Helyes, ha betartjuk a következő szempontokat:

1) Biztosítani kell a gyermek életkorának megfelelő szabadidőt.

2) A szabadidő legyen változatos tartalommal megtöltve.

3) A változatos tartalmon belül legyen megfelelő arány az egyes foglalkozások között.

4) Mutasson fejlődést a szabadidő tartalma (az értelmesebb elfoglaltságok növekvő arányára gondoljunk).

5) Legyen helye az egyéni foglalatosság mellett a társas tevékenységnek is.

6) Foglaljon el több helyet az a tevékenység, ami a gyermeket a legjobban érdekli.

7) A gyermek legyen mindinkább gazdája a szabad idejének, de beszélje meg szüleivel, mit és hogyan szeretne csinálni.

A szabad idővel való gazdálkodás megszervezésére - sajnos - kevés ideje jut a mai szülőknek, nem sok energiája marad az egyéb teendők miatt a szabad idő pedagógiájának gyakorlására.

András Magdolna óvónő

Humoros síremlék-feliratok

& Négyszer a húszat már megértem, de még egyszer reméltem.

& Itt nyugszik egy fiatal menyecske, kinek többé fejszkor nem megeg a fehér kecske.

& Voltam fent is, most már vagyok lent is!

& Ha majd egykor felébredek, akkor biztos, hogy azonnal hazamegyek.

& Most már ide mindhiába jön az orvos, lehet akármilyen okos.

& Itten nyugszik egy koporsókereskedő, íme, most már részére egy koporsó is elegendő.

& A földön rengeteg munkám van még hátra, s mégis ostoba halál tart engem fogságban.

& A szomszédaim egykor mind jót akartak, s mégis most némán hallgatnak!

& Itt nyugszik az öreg bátyó,

Harminc évig volt sírásó,

S aki másoknak sírt ása,

Most maga is belemásza.

Egyed Lázár

A tantárgyversenyek keretében megszervezett hittanversenyen az alábbi írással Mihály András VII. A osztályos tanuló I. helyezést ért el az országos szakaszon, amit Kolozsváron szerveztek meg, és a Vasárnap katolikus hetilap különdiját is megkapta. Örülünk sikereidnek András, és további sikerek elérését kívánja neked Lövétel!

Kezdetben teremtette Isten az eget és a földet

Mindennek a kezdete a teremtés, de a teremtés sem lehetett Isten nélkül. Azt sem lehet mondani, hogy a teremtésben lett minden, hiszen Isten örökké volt, van és lesz. A földi ember nem tudja leírni Őt, mert sose látta, elképzelni is nehéz egy olyan világot, amelyik örök. Egyszerűen nem fogja fel az ember, hogy milyen nagy az Isten. Nem tudja emberi ész elképzelni, milyen is Ő. Lehet beszélni az Istenről úgy, hogy hasonlítjuk földi dolgokhoz, de Ő még annál is nagyobb. Azért is Isten, mert nem tudjuk megérteni és elképzelni az Ő tetteit.

A teremtést mondjuk kezdetnek, de nem lehet elképzelni mikor is lehetett, mert az örökkévalósághoz képest hol a kezdet? Isten bármikor bármit megtehet, mert mindenható, és így csak azt kellett kijelentenie, hogy legyen, és meglett. Ez jelen esetben a világmindenség. Aki pedig elkészít egy tárgyat, azt magáénak mondja, és így a világ az Istené, és bármikor megsemmisítheti. Az Isten létét és nagyságát azáltal is el tudjuk képzelni, ha nézzük a makro- és mikrovilágot. Ezek megalkotása nem véletlen, Isten műve.

A Bibliában két teremtéstörténet van. Az első, amikor Isten hat nap alatt teremti meg a világot, és a hetedik napon megpihen. Ezt a történetet átvitt értelemben kell értelmezni. A hetedik napon az Isten megpihent, tehát a hetedik napot meg kell szentelni. A történet azt akarja mondani, hogy a semmiből lett a világ Isten által és minden, ami benne van. Ez átfogó képet ad a Földön levő összes dolgról, ami végül is Isten munkája és teremtménye, ezért kell becsülni és óvni a természetet. A történet konkrét, egyszerű szöveg, és jól érthető, de ezt is ember írta, és átvitt értelemben kell venni. Az akkori írók másként látták a világot, ma már tudjuk, hogy a szilárd boltozat az eget jelenti, de akkor így képzelték el.

A nagy mű betetőzése az ember volt. Bizonyára Isten egy olyan élőlényt akart teremteni, aki az Ő teremtményei fölött áll, de nem Őfölte. Az embert megalkotta olyannak, amilyen Ő maga, képmására teremtette, férfinak és nőnek. Az ember a legnagyobb mű, amit Isten alkotott.

Isten megáldotta őket, mint a többi élőlényt, de kiemelte a többi közül azzal, hogy értelmet és szabad akaratot adott neki. Ezáltal az ember uralkodhatott a Földön. A legnagyobb kincs és rang az ember számára, hogy az Isten gyermekévé fogadta. Még a pápának is az istengyermekség a legnagyobb rangja. Az vált az emberi méltóság alapjává, hogy Isten értelmet és szabad

akaratot adott az embernek, és megadta az istengyermekséget.

A teremtéstörténet szerint az első emberpár az édenkertben, a paradicsomban élt. Isten mindent megadott nekik, csak egy fáról nem szabadott, hogy egyenek. Mégis a sátán kígyó képében befurakodott és elcsábította Évát, aki Ádámnak is adott a fa gyümölcséből. Mindketten érezték, hogy bűnt követtek el, és Isten kiűzte őket az édenkertből. Az első bűnnek nevezzük ezt, és ez az ősbűn. Az ősbűn következménye, hogy elvesztettük az istengyermeki életet, emberi természetünk is megsérült, hiszen ebből kifolyólag minden ember áteredő bűnnel születik.

Tudjuk, hogy az Isten jóságos, irgalmas és végtelenül könyörületes. Nem hagyta remény nélkül az embert, mert már akkor megígérte, hogy elküldi a Megváltót, az Üdvözítőt: "Ellenkezést szítok a te ivadékok és az Ő ivadéka közé". Az egész zsidó nép évtizedeken át várta a Messiást, akit megígért, és végül el is küldte Szent Fiát, Jézus Krisztust. Ő minden ember bűnéért szenvedett, hogy visszaszerezze az istengyermeki életet és az üdvösséghez szükséges kegyelmet.

Aforizmák

- & A kalap minősége soha nem változtatja meg a fejet!
- & A feladatlan levél mindenkor érkezetlen.
- & Könyv mindenkor könyveket temet!
- & A reménység, a konyha jó szagával...
- & Hogyha már az adósság régi, akkor a tiszteletadás megavasodik.
- & A legtöbb kölcsönadás haraggal jár!
- & A hideg könnyeket csupán az öröm szárasztja meg!
- & Fejeket kerestem, csupán lábakat kaptam...
- & Az ember a vállon felül kezdődik, azon alul csupán mind testrésze...
- & Hogyha már a boldogság útján elindultál, akkor semmit el ne felejts!
- & Milyen szép, akár a kanári madár, s okos, mégsem lehet vele szántani...
- & A szívtelenek is élnek, de már csupán önmagunkban...
- & Elsőbben tégy az asztal közepére, s majd azután koppants a szélére!
- & Mindenkori erkölcsöt csupán tettekkel mérik...
- & Még inge sincs, s mégis palástot óhajt!
- & Sokan verőgetik fél-téglával, csupán az ing-helyüket...!
- & Minél kisebb a test, annál nagyobb a száj...!
- & Azt mondják, hogy a sok beszéd szegénység, akkor a hosszas szónoklás micsoda?

Választások utáni gondolatok

Mint tudjuk, túl vagyunk egy olyan időszakon, amelyet most, utólag visszagondolva is nyomasztónak, fárasztónak tartok - gondolok a helyhatósági választásokat megelőző időszakra, valamint azokra a napokra, amikor ténylegesen zajlottak a választások. Túl vagyunk, és Lövete választott. Az eredményeket már ismerjük. Most, egy hónap távlatából úgy érzem, hogy, ha nem is személyesen, de mindenkinek köszönetemet szeretném kifejezni; először azoknak, akik megjelentek a választásokon, továbbá azoknak, akik bizalmasan rám szavaztak. Ugyanakkor köszönetet mondok azon személyeknek is, akik Lövete vezetését más személyekkel képzelték el, ugyanis én vagyok győződve, hogy továbbra is csakis egymás véleményét meghallgatva tudunk bizonyos lépéseket tenni ezért a közösségért.

Persze bennem is, mint minden emberben, fellelődik a kérdés: mit kell tennünk, melyek azok a dolgok, amelyek megoldásra várnak ahhoz, hogy mi, Löveteiek jobban érezzük itthon magunkat. Úgy vélem most, hogy túl korai volna erre a kérdésre felelnem, ugyanis most folyik egy olyan feltérképezési folyamat, amely választ fog adni arra, hogy egyik vagy másik égetős vagy kevésbé égetős problémára most, vagy esetleg két-három év múlva kell megoldást keríteni. Véleményem szerint a problémákat, gondokat mindenki látja, én azt mondom, hogy a megoldást kell megkeresnünk.

Talán még sokan emlékeznek, hogy mondogattam: Lövetének egy erős, kemény vezetésre van szüksége. Igen, most is ezt mondom: erős, kemény és következetes döntésekre és vezetésre van szükségünk, valamint a közösség részéről nagyon sok jóindulatra. Meg kell látnunk a szépet, a jót, ezért tenni, ahogyan tették a székely rendtartó közösségek, elődeink. Ezért kérem, véleményükkel, meglátásaikkal forduljanak bármikor bizalommal hozzánk.

Kívánok mindenkinek erőt, egészséget munkájában!

Lövete polgármestere,
Lázár Zoltán

Dióhéjban a permetezésről

Naponta látni, amint permetezőgéppel a hátukon emberek, és sokszor gyerekek mennek a mezőre, hogy "enni adjanak" a bogaraknak, vagy éppen ragya elleni vegyszert juttassanak kultúrnövényeikre. Ez rendben is van, és mégis két dolog is írásra készlet.

- Először is az, hogy úgy gondolom, nem mindenki van tudatába annak, hogy méreggel dolgozik, mert gyereket küld ilyen munka elvégzésére rövid nadrágba és rövid ujjú blúzba öltözve. Nincs tisztába azzal, hogy a permetezőszer nagyon gyorsan felszívódik a bőrön keresztül szédülést, fejfájást, hányingert okozva, vagy a szembe jutva károsítja látásunkat. Meggondolatlanságból kiteszi a gyereket vagy saját magát mérgezési veszélyeknek azáltal, hogy nem ismeri, vagy nem tartja be a vegyszerrel dolgozókra vonatkozó munkavédelmi előírásokat, vagyis egyszerűsítve: a teljes tested legyen védve, a kezeden legyen védőkesztyű, szemedben védőszemüveg, orrod előtt a permetezőszer belégzését megakadályozó védő.

- A másik fontos dolog a kijuttatott méreg mennyisége. Sokszor hallani: - Tegyéél még belőle, hogy hasson! Ám tegyen mindenki kedve szerint, de annak tudatában, hogy az előirt mennyiség is már károsítja a talaj termőképességét, a növények belsejébe bejutva és elfogyasztva a fogyasztó májának ad munkát, vagy ha az nem tudja a méregtelenítést elvégezni, akkor más betegséget idézhet elő. A talajba bejutva, a talajhoz kötődve a méreg hosszú ideig jelenthet fertőzésveszélyt. Tudom, hogy ma már nem igazán termelhető majdnem semmi vegyszer használata nélkül, de amennyiben megoldható, ne használjanak töményebb permetezőszert a gyártó előírásánál, mert azzal több kárt okoznak saját maguknak és környezetüknek, mint amennyi hasznot!

Lázár László
gazdasági agrármérnök

A Lövetei Kiáltót a Rotaprint nyomda nyomja.

A nyomda ezen kívül vállalja:

- katalógusok
- plakátok
- szórólapok
- meghívók

- névjegykártyák és más nyomdaipari termékek nyomtatását.

Kapcsolatteremtés a 0744-977-207-es telefonszámon lehetséges.

Mihály János:

A lövetei római katolikus egyházközség története

7. rész

1711-ben a szatmári békekötéssel a kuruc szabadságharc véget ért. A pestis is annyira szűnt, hogy az élet lassan-lassan visszazökkent a régi kerékvágásba. Illyés András püspök általános vizitációt rendelt el, ez azonban kényszerű távolléte miatt a főhelytartó Antalffi János csíkszentgyörgyi plébános, csíkygyergyó-kászonszék főesperese vezetésével zajlott le. Az egyházlátogatás az udvarhelyi kerület akkori plébániáira (Atyha, Korond, Pálfalva, Lövete, Szombatfalva, Lengyelfalva, Vágás, Szentlélek, Szenttamás, Szentkirály, Oroszhegy, Zetelaka) is kiterjedt. Az 1711. évi egyházlátogatási jegyzőkönyvben számba vették és megvizsgálták a templomok liturgiai felszerelését, valamint a páter és a mester házához "járandó" szántóföldeket. Magyar nyelven íródott, és számos olyan Lövétére vonatkozó hely- és művészettörténeti kutatások által hasznosítható információs anyagot tartalmaz, melyek indokoltá teszik teljes közzését az alábbiakban. Annál is inkább, mert tudomásunk szerint ez a legelső egyházlátogatási jegyzőkönyv, amely a korabeli templom felszereléséről ilyen részletességgel tájékoztat.

Parochia Lövetensis. Parochus, P. Martinus Adorján. Templum Sz. Andras tisztességire [sic!]. Torony abban Harang kettő mindenikő szentelt, az oltár felett Sanctus, oltár három, a nagy oltár minden késséggel. Keresztelő kő abban úst, szentelt viznek való edeny, Chrismale, Ritualé 1. Misalle. 1. Uti oltár 1. Kehely 3 Ezüst Aranyas Patenakkal edgyütt. Casula 6. Ketteje fejez edgyik vont Arany virágos, háрма veres virágos Bársony, egy fekete Bársony, mind stolákkal manipulusokkal edgyütt. Antipendium 4, edgyik veres selyem. Más tarka nyomtatásos harmadik selymemen el varott egészen, negyedik tarka selyem materia kisded, Corporal 2. Palla 2. Tabernaculum, Ciborium. 1. Szőnyeg 3. ketteje Tőrök, edgyik közönséges, keszkenő 11. Vélum 7. fatyol. 3. edgyik zöld; ezüstel varrott, ketteje fejez. Abrosz. 8. oltárra való felső abrosz kettő. Elő ruha. 2. Kendő. 6. Gyer-

tya tartó rézből 3. fabol. 5. Mise bornak való Ón Palaczk.1. On Ampolna. 2. Óltárra való réz csengető 7. Kereszt Zászló. 6

Az Pater házához Járandó szántó föld vagy on 3. egy darab Út allyában a felső forduloban, Cub. 1. a Másik a középső forduloban a Mész Kemenczenel Mett.2. a harmadik a közep lábban Mett. 2. Szeña fű a Pater Házához Pap Mocsarában Cur. 1. Damokos hegye alatt. Cur. 1. Szék mezeiben. Cur. 2. A Mester házához Járandó Szántóföld 2. egy omlásban, a Másik Sásban."

Az 1721. évi, a csíkszentmártoni Mártonfi György püspök (1713-1721) által elrendelt és személyes részvételével lezajlott canonica visitatio alkalmával (március 8.) készült jegyzőkönyvben nemcsak az egyházi kegytárgyakról, oltári kellékekről, miseruhák számáról jegyezték fel becses

adatokat, hanem a templom külsejéről és belső építészeti elemeiről, berendezéséről is. Szentélye ívelt lefedésű, azaz boltozatos volt, míg hajóját festett kazettás mennyezet fedte. Ódon, régi formájú főoltárát szép Mária-szobor ékesítette. Mint már említettük, ez hasonló lehetett a csíki (Somlyó, Szenttamás, Szentmárton, Menaság) Madonna szobrokhoz.

Két régi, de egyszerű mellékoltára oldalt volt elhelyezve. A templom (valószínűleg a XVI-ik században készült szárnyas) fő- és mellékoltáiról az 1733. és 1743. évi latin nyelvű egyházlátogatási jegyzőkönyvekben olvashatunk részletesebb leírásokat.

1721-ben a templom felszereléséhez tartozott egy régi orgona is. Maga a templom zsindegyel volt földve, akárcsak a nyugati homlokzata előtt emelkedő kőből épített torony, melyben két felszentelt harang függött. A templomot körülvevő temetőt kőkerítés övezte.

A harangokról kissé részletesebben Gergelyfi Márton (kb. 1743-1748 között volt Lövete plébánosa) tájékoztat. Az általa írt jegyzőkönyvben két nagyon régi (valde antique) harangról olvashatunk. A nagy harangon nem volt felirat. A kisebbiknek ez volt a felirata: "JESUS NAZARENUS REX JUDEORUM". Az utóbbit, mint ahogy az 1824. évi egyházlátogatási jegyzőkönyvből kiderül, még 1545-ben öntette az egyházközség.

Mint már jeleztük, a lövetei egyházi oktatás legalább a XVII. századra visszanyúlik. Az oktatókra és az oktatásra vonatkozó írásos adataink azonban csak a XVIII. század elejéről vannak és ezek is eléggé hézagosak. Elsősorban a püspöki vagy esperesi egyházlátogatások alkalmával felvett jegyzőkönyvek őrizték meg a rektorok nevét, jövedelmét, az iskolába járó gyerekek számát stb. Adorján János udvarhelyi főesperes vizitációjakor (1702) tesznek említést a "Lövetei Mester Ferencz Deak" természetbeni (búza) béréről, amelyet a falu gazdái adtak. 1717-ben a püspöki látogatás alkalmával hatvan évesen még mindig Szabó Ferenc a kántor Lövétén. A 39 éve tevékenykedő öreg, megfáradt kántor mellett kisegítőként Törjai Bálint mint oktató tevékenykedett. Az iskolába járó gyerekek száma 25 volt. Ugyanekkor számba vették az iskolamester létfenntartására rendelt földeket is. A mester házához járandó három darab szántóföld Lövete korabeli határbeosztása szerint a következő dűlőkben feküdt: 1. felső fordulóban a Sás nevű helyben; 2. középső fordulóban az Omlás nevű helyben; 3. Középső mezőben. 1721-ben a kántor, orgonista és tanító egy személyben a lövetei Pálffy János volt. Tizen látogatták az iskolát. Egy évtized múlva, 1731-ben, Sorger Gergely püspök (1729-1739) látogatásakor a törjai (Háromszék) születésű Kiss András 30 lövetei gyerek szellemét pallérozta a szerény szalmafedélű faépületben. 1733-ban megint két mester tevékenykedett Lövétén: Tamási István és Jánosi Péter. Az utóbbi a falu szülöttje volt, s több mint egy évtizedig szolgálta népét. Huzamosabb ideig működött mint tanító Lövétén a székegyházi Fancsali Sámuel, Ikertestvérével, Fancsali Mózzsal, aki 1768 és 1804 között volt Lövete plébánosa, több évtizeden át együtt irányították a falu szellemi-lelki életét.

Újabb lépés előre...

Hála Istennek népünk mindig szerette és szereti a jót és a szépet. Ugyanakkor szereti megtartani ünnepeit, és a sok munka után szeret mulatni, szórakozni. Gondolom, amikor ősünk építették a Népházat, azok a gondolatok vezérelték őket, hogy legyen, ahol a falu összegyűljön a fontos dolgok megbeszélésére (megvitatására), és hogy legyen, ahol együtt szórakozzanak. Ők felépítették áldozatos munkájuk árán az akkori lehetőségek szerint, és úgy gondolom, jogos a kérés, hogy mi tartsuk rendben, és leheljünk életet a hatalmas falak közé. Ilyen nagy épületet rendben tartani csak közös

erővel, a vezetőség segítségével és jóindulatával lehet. Az elmúlt években is azon fáradoztak az illetékesek, hogy lehetőségeik szerint védjék, javítsák és újítsák a Népházat.

Örömmel mondhatjuk, hogy egy év alatt három nagy munkát sikerült elvégezni. Az ősszel a színpad felújítása volt a sürgős dolog, hiszen a tartóoszlopok benyomultak a földbe, szakadás történt a színpad fölött, és elszakadtak a kémények.

Hamarosan sikerült előteremteni a nem kevés pénzt, és a 2003-as évet felújított és megnövelt színpaddal zárhattuk, ahol most már kedvükre férhettek táncosaink, műkedvelőink. Mivel egyre több rendezvény (versenyek, tánc, lakodalom) kapott helyet a teremben, mindenki látta és érezte, hogy a padló kicserélése nagyon fontos volna. Tudomásom szerint a nyolcvanas években cserélték ki, amikor a cserefa villanyoszlopokat átcserélték, és azokból vágták a padlódeszkát. Gondoljuk, az újabb technológiával tartósabb lesz a padló. Először eltávolították 20 cm-re a régi töltést, és alul apró követ raktak. Utána jött a hegesztett háló, majd 8 cm beton, 3 mm-es vízszigetelés, szigetelő védő sápa, ászokfák, 2 cm légrés és rá a padolás. Meg kell említenem, hogy ezzel egy időben a konyhában is dolgoztak. 1,8 m magasan fali csempe, alul padlócsempe, lefolyó, ajtócsere, meszelés szépítette meg a konyhát, így a lakodalmak alatt is sokkal otthonosabb lesz. Sajnos egyenlőre a konyha bővítésére nincs hely, hiszen a nézőtérből nem lehet elvenni, mert sokszor ez is kevésnek bizonyul. Engedjék meg megemlíteni, hogy ezek a munkálatok Egyed Csaba és Egyed Gáspár vezetésével történtek (12-en dolgoztak). Jó volt látni rajtuk, hogy habár ez a munkahelyük, érezték, hogy Löveteért, a falujukért dolgoztak, és tették szembé a Népházat. Habár még sok a tennivaló, a műkedvelők és a falu nevében köszönöm a vezetőségnek, hogy lehetőséget biztosított a javításra, és ígérjük, tehetségünk szerint azon fáradozunk, hogy ne álljon üresen és csendben ez a sok időt megért épület, ahol egy kicsit kikapcsolódhat és felvidulhat az ember.

A Polgármesteri Hivatal tájékoztatója

Július 7-18-a között Lövétén a budapesti Szent István Egyetem Ybl Miklós Műszaki Főiskolai Kar 25 hallgatója településrendezéssel, építészeti értékeink felmérésével kapcsolatosan fog munkálkodni.

Köszönet jár nekik azért, hogy éppen Erdélyben, és éppen Lövétén végzik el munkájukat.

Horgász-vadász kalauz

A hónap második felében felszabaddul a horgászat az összes halfajokra. A síkvizeken és a hegyi patakokban is szabad horgászni. Valamennyi kártékony vadra lehet vadászni, kivéve

amelyek a törvény védelme alatt vannak.

Nagyvásárok Hargita megyében

Jún. 1-2.: Gyergyószentmiklós
 Jún. 9-12.: Székelyudvarhely
 Jún. 23.: Csíkkarcfalva
 Jún. 25-26.: Szentegyháza
 Jún. 28.: Salamás
 Jún. 31.: Korond

Képek Lövete történetéből

Kiadja a Lövetei Ifjak Egyesülete
 a Lövete Közbirtokosság
 és Lövete Önkormányzatának
 támogatásával
 Nyomja a ROTAPRINT nyomda

**A szerkesztőség nem
 minden esetben ért egyet
 a cikkek tartalmával**

Szerkesztőség: András Mónika, András
 Kinga, Lázár László, Mihály János, Mag
 István
 Munkatársak: Lázár Béla, András Magdol
 na, András Zsolt

Szerkesztőség: 537140 Lövete Gábos utca 140, Tel/Fax: 004-0266-220992, lltamas@nexta.ro